

Nr 17.

Ankom till Riksdagens kansli den 15 mars 1910, kl. 2 e. m.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 3 med anledning af förslag till skrifvelse till Kungl. Maj:t angående användande af en vid Granbo uppförd stationsbyggnad.

Uti en inom Andra kammaren af herr Jonsson i Hå väckt och till utskottet hänvisad motion, nr 189, föreslås Riksdagen: »att besluta om skrifvelse till Kungl. Maj:t med anhållan om utredning i denna fråga». Som stöd för sitt yrkande anför motionären följande:

»För flera år sedan uppstod frågan om anläggande af en station mellan Kilafors och Bollnäs vid Granbo. Framställning gjordes till kungl. järnvägsstyrelsen i ämnet och sedan behovet af stationen blifvit konstateradt resolverade järnvägsstyrelsen att en station skulle anläggas under förutsättning att ortsbefolkningen förbunde sig att bidra med en del af kostnaderna.

Enligt de beräkningar som gjordes för stationsanläggningen skulle järnvägsstyrelsen tillsläppa drygt $\frac{2}{3}$ och ortsbefolkningen knappt $\frac{1}{3}$ af den för hela företaget erforderliga summan.

Emellertid ansåg ortsbefolkningen, att summan vore alldeles oskäligt stor för denna station, hvarför delegerade utsågos att uppvakta järnvägsstyrelsen för att förvissa sig om, att den tredjedel, som från orten skulle betalas, ej blefve en väsentligt större andel än den, som ur affärssynpunkt förut legat till grund för kostnadens uppdelning.

Härvid blef det öfverenskommet, att sedan järnvägsstyrelsen betalat sina $\frac{2}{3}$ af det beräknade beloppet, befolkningen skulle bestrida resten.

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 9 Saml. 2 Afd. 2 Band. 16 Häft. (Nr 17). 1

Stationen byggdes och det visade sig att kostnaden blef nära dubbelt så stor som förut beräknats, hvarför de personer, som skulle betala det resterande beloppet, sågo sig ur stånd att fullgöra denna förbindelse med mindre än att de ginge från gård och hem.

Stationen blef emellertid färdig och har nu flera år stått obegagnad med undantag för att vissa tåg få stanna för resandes af- och påstigning samt lastning af vagnslastgods, som då betalas som afsändt från Bollnäs eller Kilafors.»

*Utskottets
yttrande.*

Enligt hvad utskottet, genom af järnvägsstyrelsen erhållna upplysningar och företedda handlingar, inhemtat, anslogs, efter det behovet af ett mötes- och militärspår mellan Bollnäs och Kilafors framträdt, en summa af 22,000 kronor för anordnande af ett dylikt spår vid Granbo. Ortsbefolkningen, som erhållit kännedom härom, begagnade tillfället att söka samtidigt vid Granbo erhålla en anhalt, och en del personer ingingo till järnvägsstyrelsen med ett erbjudande att, därest en anhaltstation ordnades, till densamma tillsläppa dels fri mark, dels visst antal slipers, samt timmer för byggnadens uppförande.

Senare hade några byamän från kringliggande byar ett sammanträde, vid hvilket de uppdrogo åt ett par personer att å deras vägnar underhandla med järnvägsstyrelsen och träffa öfverenskommelse om villkoren för en fullständig trafikstations ordnande vid Granbo.

Härvid träffades först en preliminär öfverenskommelse 1899, hvar-efter år 1900 kontrakt med tillhörande ritningar och kostnadsberäkningar underskrefvos och växlades.

Enligt detta kontrakt förband sig järnvägsstyrelsen att vid Granbo uppföra en fullständig trafikstation samt af densamma bekosta hvad som ansågs utgöra kostnaden för det förut beslutade mötes- och militärspåret eller 22,000 kr., medan byamännen genom sina ombud åtog sig, dels att bestrida de öfriga kostnader, som voro förbundna med stationens anordnande och som förslagsvis beräknats till 13,500 kr., dels att anordna utfartsväg från stationen.

Vid utförandet af stationen ökades emellertid anläggningskostnaderna, så att byamännens andel steg till omkring 16,100 kr.

Sedan stationen blifvit färdig, öppnades densamma som anhaltstation, men ej som fullständig trafikstation. Sina förbindelser synes vederbörande ej heller hafva fullgjort i större utsträckning, än att en del af dem, som erbjudit sig att lämna bidrag in natura för anordnande af en anhaltstation, betalt å detsamma kommande kostnader, men beloppet enligt kontraktet

gällande en fullständig trafikstation är ej gäldadt och någon utfartsväg från stationen finnes ännu ej anlagd.

Ehuru utskottet ej anser sig böra eller kunna yttra sig rörande det rättsliga mellanhafvandet mellan kungl. järnvägsstyrelsen och ortsbefolkningen, synes det dock utskottet ej vara ett fullt lämpligt tillvägagångssätt, att enskilda personers försummelse eller oförmåga att uppfylla sina kontrakterade förbindelser läggas en hel ort till last, genom att, såsom i föreliggande fall, Granbo ej öppnats som fullständig trafikstation, i all synnerhet när sådan utvidgning, enligt hvad som från järnvägsstyrelsen meddelats, visserligen ej kan anses afsevärdt öka inkomsterna från Granbo, men ej heller kan sägas medföra några nämnvärdt ökade utgifter.

För att emellertid en fullständig trafikstation vid Granbo skall kunna helt fylla det för orten afsedda behovet, samt från statsbanornas synpunkt till fullo utnyttjas, måste förutsättas att lämplig utfartsväg ordnas, och utskottet håller före, att järnvägsstyrelsen, så snart dylik utfartsväg blifvit anlagd, kommer att öppna Granbo som fullständig trafikstation.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet föreslå,

att herr Jonssons i Hå ifrågavarande motion ej må till någon Andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 15 mars 1910.

A utskottets vägnar:

TH. FÜRST.
